

Uchwała Nr 39/2016
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 4 lutego 2016 r.

w sprawie wniosku Śląskiej Wyższej Szkoły Informatyczno-Medycznej w Chorzowie
o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny instytucjonalnej na Wydziale Grafiki
i Informatyki

Na podstawie art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwała, co następuje:

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia przedstawione we wniosku **Śląskiej Wyższej Szkoły Informatyczno-Medycznej w Chorzowie** o ponowne rozpatrzenie sprawy **oceny instytucjonalnej na Wydziale Grafiki i Informatyki nie uzasadniają zmiany oceny negatywnej** wyrażonej w § 1 Uchwały Nr 854/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 października 2015 r.

W Uchwale Nr 854/2015 Prezydium PKA sformułowano następujące zarzuty:

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia odzwierciedla strukturę kierunkową Wydziału Grafiki i Informatyki i obejmuje, obok komisji wydziałowej, komisje kierunkowe ds. zapewnienia jakości kształcenia, jednak składy komisji wydziałowej i komisji kierunkowych częściowo się pokrywają, a aktywność gremium wydziałowego jest niewielka. Dwupoziomowa struktura systemu oraz udział tych samych osób w zespołach funkcjonujących na obu poziomach powoduje częściowe nakładanie się na siebie kompetencji komisji wydziałowej i komisji kierunkowych. Wpływ na podejmowanie decyzji dotyczących zapewnienia jakości kształcenia mają głównie władze Wydziału oraz nauczyciele akademicy. Przedstawiciele studentów nie są obecni w strukturach komisji kierunkowych.

Na Wydziale nie został opracowany i wdrożony kompleksowy zestaw procedur, umożliwiających systematyczną ocenę i doskonalenie kluczowych czynników mających wpływ na jakość kształcenia. Podejmowane działania projakościowe nie mają charakteru systemowego i nie stanowią spójnej całości, lecz są zestawem autonomicznych przedsięwzięć, głównie o charakterze ewaluacyjnym. W ramach WSZJK, w odniesieniu do takich istotnych obszarów zapewnienia jakości, jak ocena i doskonalenie stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia, ocena ogólnych zasad oceniania studentów oraz metod weryfikacji osiągniętych przez nich efektów kształcenia, nie są podejmowane jakiegokolwiek działania. Na Wydziale nie funkcjonuje system informacyjny pozwalający na gromadzenie danych i informacji niezbędnych w procesie oceny oraz doskonalenia jakości kształcenia. Zbierane są jedynie dane odnoszące się do stopnia zadowolenia dyplomantów ze studiów, losów absolwentów, oceny zajęć dydaktycznych przez studentów, oceny zajęć dydaktycznych w ramach hospitacji. Dane te umożliwiają jedynie fragmentaryczny ogląd procesu kształcenia.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia zobowiązała się do „*opracowania i wdrożenia procedur mających na celu:*

- *ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia oraz inicjowania działań naprawczych,*
- *analizę stosowanych metod oceniania i sprawdzania efektów kształcenia,*
- *zapewnienie udziału pracodawców (...) w określaniu efektów kształcenia,*

- *ocenę zasobów materialnych uczelni i podjęcie działań naprawczych,*
- *monitorowanie systemu informacyjnego.”,*
nie przedstawiono jednak dokumentacji w tym zakresie.

W opinii Prezydium PKA stopień opracowania i wdrożenia wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia jest w fazie inicjalnej, a efektywność tego systemu w badaniu jakości kształcenia, a także przeprowadzaniu, weryfikacji i oceny rezultatów działań naprawczych jest bardzo niska, co wynika z braku systematyczności i kompleksowości działań projakościowych, a to z kolei jest skutkiem niewdrożenia procedur postępowania. Funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale nie było poddawane przeglądowi i ocenie skuteczności.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelni zwróciła uwagę, że po wizycie zespołu oceniającego nastąpiły istotne zmiany w Śląskiej Wyższej Szkole Informatyczno-Medycznej: zmienił się właściciel, władze Uczelni i jej siedziba. We wniosku stwierdzono, że:

1. *Byłe władze Uczelni nie przywiązywały wagi do tworzenia realnych i funkcjonujących sprawnie struktur i narzędzi weryfikujących i monitorujących WSZJK w sposób kompleksowy i system działał jedynie na poziomie: kierunek – wydział. Nie możemy się zatem zgodzić z obarczaniem całkowitą winą Wydziału Grafiki i Informatyki za całą zaistniałą sytuację, wynikającą naszym zdaniem z zaniechania działań, skutecznie wdrażających KRK przez dawne władze Uczelni.*
2. *Dodatkową przeszkodą którą Uczelnia musiała pokonywać, był brak zainteresowania losami Uczelni przez jej dawnych właścicieli i dawne władze w okresie poprzedzającym wizytację PKA i skutkujące zmianą właściciela, oraz zmianą jej siedziby, co wiąże się przede wszystkim z problemami wizerunkowymi i z dużymi nakładami prowadzenia akcji informacyjnej, dotyczącej tychże zmian.*
3. *W związku ze zmianą właściciela Uczelni, ze znacznym opóźnieniem powołano nowe władze Uczelni, w tym Rektora z dniem 1 października 2015 r. , które to niezwłocznie przystąpiły do weryfikacji i próby powołania nowej struktury organizacyjnej, w tym USZJK.*
4. *Został przegłosowany przez obecny Senat nowy Statut ŚWSIM z uwzględnieniem zmian uaktualniających zapisy zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym z dn. 27 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr. 164, poz. 1365, z późn. zm.) dotyczących między innymi dwuletnich terminów oceny pracowników oraz czteroletniej kadencyjności, a ocena pracowników została zrealizowana i zweryfikowana, czego skutkiem była decyzja nowych władz Uczelni o zwolnieniu kilku wykładowców. Uchwała Senatu 01/11/2015/2016 w sprawie zmian w Statucie stanowi załącznik nr 13 a zaktualizowany Statut SWSIM stanowi załącznik nr 14.*
5. *Został powołany przez nowego Rektora zespół mający za zadanie usprawnienie i lepsze sformalizowanie procesu decyzyjnego i monitorującego wprowadzanie, zweryfikowanego zgodnie z zaleceniami PKA, wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Uczelni, oraz uzupełnienie dokumentacji dotyczącej WSZJK na poziomie Uczelni. Ponadto zweryfikowanie spójności systemu ogólnouczelnianego w kontekście WSZJK na wydziałach i kierunkach.*
6. *Na Uczelni zostały podjęte poważne kroki związane z rozszerzeniem oferty o studia podyplomowe, co nabrało formalnego wymiaru przez wprowadzenie Uchwałą Senatu Nr 04/11/2015/2016 z dnia 24 listopada 2015 r. Regulaminu Studiów Podyplomowych*

w Śląskiej Wyższej Szkole Informatyczno Medycznej oraz przez Zarządzenie wewnętrzne nr 1/12/2015 Prorektora ds. Nauki Śląskiej Wyższej Szkoły Informatyczno-Medycznej w Katowicach z dnia 3 grudnia 2015 r. w sprawie tworzenia dokumentacji studiów podyplomowych i kursów doszkalających w Śląskiej Wyższej Szkole Informatyczno-Medycznej. Uchwała Senatu, Regulamin studiów podyplomowych, zarządzenie wewnętrzne 1/12/2015 Prorektora ds. Nauki stanowią kolejno załączniki nr 1, 2, 3.

7. Obecne władze podjęły działania w celu sformalizowania procedur związanych z badaniami naukowymi m.in. przez powołanie Wydawnictwa Śląskiej Wyższej Szkoły Informatyczno-Medycznej oraz dwóch czasopism uczelnianych – odrębnie dla kierunków, a to dla Wydziału Przyrodniczego („Medical Journals”) i Wydziału Grafiki i Informatyki („Info&Graphics”). W najbliższych planach przewidziane jest wprowadzenie programu antyplagiatowego, którego zakup przewidziano na styczeń 2016 r.
8. Koncepcja nowego właściciela dotycząca zwiększenia ilości studentów, oprócz działań marketingowych Uczelni dotyczących naboru i reklamy kierunków w środowisku lokalnym, została oparta na rozpropagowaniu oferty edukacyjnej na Ukrainie.
9. W związku z potrzebą przewartościowania częściowo strategii Jednostki i ściślejszego powiązania ze strategią Uczelni w kierunku profilu praktycznego, zostały podjęte działania w celu bardziej efektywnego zapewnienia udziału pracodawców w procesie określania celów i ocenie efektów także przez udział studentów w znaczących stażach. Władze Uczelni prowadzą obecnie intensywne rozmowy z nowymi interesariuszami zewnętrznymi pracodawcami.

Jednocześnie nowe Władze Śląskiej Wyższej Szkoły Informatyczno-Medycznej deklarują, że w najbliższym czasie zostanie wprowadzonych szereg prac nad doskonaleniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia i doskonaleniem programów nauczania, takich jak:

1. Działania ciągłe, zmierzające do pozyskiwania informacji o istniejącym zapotrzebowaniu na określone wykształcenie, śledzenie losów absolwentów i pozyskiwanie za ich pośrednictwem informacji o zapotrzebowaniu na rynku pracy, rozwijanie sprawnego systemu komunikacji Uczelni z otoczeniem, także w kwestii programów nauczania.
2. Poszerzanie oferty studiów podyplomowych.
3. Stworzenie możliwości kształcenia na odległość przez utworzenie platformy cyfrowej oraz odbudowanie systemu internetowego kontaktu z otoczeniem, studentami i pracownikami Uczelni poprzez rozbudowanie strony WWW. oraz usprawnienie jej dotychczasowego działania.
4. Doskonalenie jakości kształcenia przez realizowanie, analizowanie i ocenę systemu ankietyzacji i hospitacji na wszystkich założonych płaszczyznach jak: programy nauczania, dziekanat, student, wykładowca, absolwent, biblioteka, interesariusze zewnętrzni, inne.
5. Zweryfikowanie i usprawnienie uczelnianego obiegu dokumentów i informacji przez rozbudowanie strony internetowej Uczelni.
6. Usprawnienie i opracowanie lepszych procedur dotyczących zasad funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Uczelni wraz z opracowaniem systemu powiązanych dokumentów.
7. Ponowne zweryfikowanie kadry naukowej i uzupełnienie o specjalistów spełniających wymogi dostosowywania kierunków studiów na Uczelni do profilu praktycznego, nie zapominając o intensywnej rozbudowie profilu ogólnoakademickiego. Przeprowadzenie kompleksowej oceny dorobku wykładowców w 2016 roku, zgodnie z harmonogramem uwzględnionym w Statucie ŚWSIM.

8. *Wpisanie się w nowym roku akademickim 2016/2017 w cykl wyborczy czteroletniej kadencyjności i przeprowadzenie wyborów na wszystkich szczeblach dla organów kolegialnych Uczelni.*

Stanowisko Prezydium PKA

Autorzy wniosku swą argumentację opierają na fakcie istotnych zmian w Śląskiej Wyższej Szkole Informatyczno-Medycznej: zmiany właściciela, władz Uczelni i jej siedziby. Stwierdzić należy, że są to zmiany o znaczeniu podstawowym. We wniosku Uczelnia przyznaje, że sposób działania WSZJK był „okrojony i jednokierunkowy”, ale nie przyjmuje jednak odpowiedzialności za ten stan rzeczy sugerując, iż winę ponoszą poprzednie władze Uczelni.

Zmiany właściciela i władz Uczelni związane są z następującymi działaniami i deklaracjami:

- deklaracją pracy nad powiązaniem misji Uczelni ze strategią Wydziału,
- poszukiwaniem związku kształcenia z potrzebami lokalnego rynku pracy,
- sformalizowaniem procedur związanych z badaniami naukowymi poprzez powołanie Wydawnictw Śląskiej Wyższej Szkoły Informatyczno-Medycznej i dwu czasopism (w tym jednego dla Wydziału Grafiki i Informatyki), wystąpienie do Biblioteki Narodowej o nadanie numerów ISBN, ISSN dla pozycji artykułowych i zwartych,
- zapowiedzią wystąpienia z wnioskiem do Komitetu Ewaluacji Jednostek o przyznanie kategorii naukowej,
- podjęciem działań mających na celu rozszerzenie oferty o studia podyplomowe, a polegających na wprowadzeniu Regulaminu Studiów Podyplomowych oraz zarządzenia w sprawie tworzenia dokumentacji studiów podyplomowych,
- podjęciem działań marketingowych mających zwiększyć liczbę studentów,
- podjęciem działań mających zapewnić bardziej efektywny udział pracodawców w procesie określania celów i ocenie efektów. Działania te polegają na intensywnych rozmowach z nowymi interesariuszami i pracodawcami,
- na styczeń 2016 roku przewidziano zakup programu antyplagiatowego,
- w listopadzie 2015 roku wprowadzono zarządzeniami „Zasady weryfikacji efektów kształcenia na wydziałach”, „Arkusze samooceny jednostki w obszarze jakości kształcenia” i wzór „Sprawozdania Kierunkowej Komisji Jakości Kształcenia”,
- w grudniu 2015 roku wprowadzono „Zasady weryfikacji efektów kształcenia na Wydziałach ŚWSIM” proponujące – zgodnie z deklaracją - szczegółowy opis i podział form zajęć oraz sposobów weryfikacji efektów kształcenia i dokumentacji. Ma to być odpowiedź na zastrzeżenia zespołu oceniającego dotyczące metod sprawdzania niektórych efektów kształcenia lub ogólnikowości ich opisu. Niestety Wnioskodawca nie dołączył omawianego dokumentu do wniosku, co uniemożliwia ocenę jego wartości,
- Wnioskodawca deklaruje wprowadzenie dokumentów: „Sprawozdanie KKJK za dany rok akademicki” oraz „Samoocena jednostki w obszarze jakości kształcenia”, mających doprowadzić do większej przejrzystości systemu oceny jakości kształcenia i możliwości kontroli jego działania.

Na zarzut dotyczący braku rozwiązań organizacyjno-strukturalnych gwarantujących systemowy udział studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia, Wnioskodawca stwierdził, że wynika to z faktu, iż studenci studiów stacjonarnych stanowią jedynie 8% ogólnej liczby studentów, a studentów studiów niestacjonarnych trudno jest namówić do udziału w pracach różnych gremiów. Prezydium PKA zwraca uwagę, że sposób działania WSZJK powinien być tak skonstruowany, by zapewnić w nim udział studentów, niezależnie od trybu studiowania.

Na zarzut Prezydium PKA dotyczący częściowego nakładania się kompetencji komisji wydziałowej i komisji kierunkowych Wnioskodawca odpowiedział, tłumacząc jedynie powielanie stanowisk liczebnością kadry naukowej. Nie sformułowano więc propozycji rozwiązań systemowych.

Podsumowując stanowisko Wnioskodawcy stwierdzić należy, że działania naprawcze znajdują się w przeważającej części w sferze planów i deklaracji.

Mając na uwadze wyjaśnienia Uczelni, podjęte przez nią działania naprawcze oraz fakt, że wniosek sformułowany został w dwa miesiące po zmianie właściciela i władz Uczelni, Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej podtrzymuje **ocenę „częściowo”** w odniesieniu do kryterium drugiego (wewnętrzny system zapewnienia jakości), a tym samym **podtrzymuje „negatywną” ocenę instytucjonalną na Wydziale Grafiki i Informatyki i wyznacza kierunek „grafika” prowadzony na tym Wydziale do oceny programowej w roku akademickim 2015/2016.**

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Śląskiej Wyższej Szkoły Informatyczno-Medycznej w Chorzowie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Krzysztof Diks